

С т а н о в и щ е

на доц д-р Росица Цветанова Симеонова с научна специалност 05.02.07.
Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност, член на
научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академичната
длъжност „доцент” за нуждите на катедра „Счетоводна отчетност” при СА
„Д. А. Ценов”, Свищов

Относно: Оценка на учебно-преподавателската работа и научните
изследвания на кандидата в конкурса – гл. ас. д-р Диана Тонева Крумова

1. Представяне на кандидата:

По обявявания конкурс за заемане на академичната длъжност
„доцент” по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни
науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност:
Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност
(Счетоводство), единствен кандидат е гл.ас. д-р Диана Тонева Крумова.

Конкурсът е обявен в Държавен вестник, бр. 100/15.12.2017 г.

Представените изискуеми документи отговарят на изискванията в
Закона за развитие на академичния състав в Република България и
Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в
СА „Д. А. Ценов”. Документите са подадени в законния срок.

2. Основание за написване на становището:

Настоящото становище е изготвено на основание: Решение на
факултетния съвет на факултет „Стопанска отчетност”, Заповед № 37 от 24
януари 2018 г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов”, с която е определен състава
на научното жури и чл. 64 от Правилника за прилагане на Закона за
развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов”, Свищов.

При изготвянето на становището е съобразена примерната структура за становище, написано от член на научно жури, за заемане на академичните длъжности „доцент” и/или „професор” по обявени конкурси от СА „Д. А. Ценов” – Свищов.

3. Персонална характеристика на кандидата:

Диана Тонева Крумова е родена на 18 октомври 1960 г. в гр. Кърджали. Средното си образование е придобила в Националната търговска гимназия, Пловдив. През 1983 г. завършва специалност „Счетоводна отчетност“ с образователна степен „икономист-счетоводител“.

През 2015 г. придобива образователната и научна степен „доктор” по научната специалност 05.02.07 „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност“ въз основа на защитена дисертация на тема: „Бизнескомбинации и други инвестиционни решения (счетоводни аспекти).” (Диплома за образователна и научна степен „доктор” № 2015013 от 1 април 2015 г.).

Професионалната си кариера като преподавател в катедра „Счетоводна отчетност” д-р Диана Крумова започва през м. януари 1984 г. Към настоящият момент е главен асистент в катедрата.

Член на Съюза на учените в България.

Придобитите квалификации (оценител на цели предприятия), умения и компетенции и натрупаният практически опит на кандидата са по тематиката на обявения конкурс.

4. Обща (количествена и качествена) оценка на учебно преподавателската работа

Учебно-преподавателската работа на кандидата има следните измерения”:

☞ **В ОКС „бакалавър”** средната аудиторна заетост на гл.ас. д-р Диана Крумова е 474 часа, което надхвърля изискуемия норматив за натовареност в СА „Д. А. Ценов“. Същото се отнася и за извънаудиторната дейност.

В учебните години за периода 2014 г – 2017 г. тя е лектор по Основи на счетоводството, Счетоводство, Финансово счетоводство и Организация и технология на счетоводството в НФП.

Самостоятелно и в съавторство са разработени два лекционни курса в областта на счетоводството: Организация и технология на счетоводството в нефинансовите предприятия (в съавторство) и Счетоводство на малкото предприятие (самостоятелно). Отделно от това кандидатът има разработен курс по Търговска кореспонденция.

За работата на гл. асистент Диана Крумова като преподавател може да се съди от присъдената ѝ комплексната атестационна оценка през 2017 г. – Много добра.

Удовлетвореността на студентите от качеството на обучението за кандидата също е много добра.

☞ **В ОКС „Магистър”**. Участва в обучението на магистрите от трите магистърски програми на катедра „Счетоводна отчетност“ („СОНП”, „СОБ” и „СОПС”). От представените справки се установява, че гл. асистент Диана Крумова е консултант по Финансово счетоводство и Счетоводство на нефинансовите икономически групи. Следва да се отбележи, че тя има разработени лекционни курсове в съавторство по тези дисциплини. Също така има разработени и други учебно-методични материали, използвани при обучението на магистрите от различните магистърски програми.

Притежава сертификат за придобити компетенции за работа във виртуалната учебна среда „Moodle“, прилагана от учебната 2017-2018 г. в дистанционната форма на обучение във висшето училище. В тази връзка тя

участва в обучението на студентите с разработени (съвместно и самостоятелно) учебно-методични пособия, тестове, задания и други ресурси по дисциплините Финансово счетоводство, Счетоводни концепции и стандарти и Счетоводство на нефинансовите икономически групи.

Рецензент на дипломни работи в магистърските програми „Счетоводство и одит в нефинансовите предприятия”.

☞ *Учебна дейност в други форми на обучение.* От представените документи се установява, че гл. ас. д-р Диана Крумова е титуляр на дисциплините „Международни и национални счетоводни стандарти“ и „Стандарти за финансово отчитане“, изнасяни пред студентите от специализация „Независим финансов одит“, организирана към Центъра за следдипломно и факултативно обучение

Кандидатът участва в авторски колективи, издали редица академични учебници по основни счетоводни дисциплини, залегнали в учебните планове на Академията: Счетоводство, Финансово счетоводство, Управленско счетоводство, и Счетоводство на нефинансовите икономически групи. Отделно от това има издаден учебник по Търговска кореспонденция в съавторство.

Учебното съдържание в посочените издания е посветено на:

☞ отчитането на бизнес комбинациите, консолидацията и консолидираните финансови отчети;

☞ приходите като обект на отчитане – признаване, организация на счетоводно отчитане и отчитане на различните видове приходи;

☞ счетоводно отчитане на разходите и калкулиране фактическата себестойност на продуктите на труда.

Общият обем на авторското участие в посочените издания е 439 стандартни страници. Те представят на едно много добро равнище материята по съответните счетоводни дисциплини в контекста на съвременното университетско образование.

По отношение на учебните помагала гл. ас. д-р Диана Крумова участва в два сборника по Финансово счетоводство и в два – по Управленско счетоводство. Включените в тези сборници тестове и задачи отговарят на учебно-методическите и дидактическите изисквания за преподаване и обучение на студентите от бакалавърските програми.

Количествените измерения и качествата на учебно-преподавателската работа, формирани на базата на представените документи и непосредствените ми впечатления са основание да се изрази мнение, че гл.ас. д-р Диана Крумова е един утвърден преподавател с натрупан богат педагогически опит, който напълно отговаря на изискванията за академичната длъжност „доцент”.

5. Обща (количествена и качествена) оценка на научните изследвания и изследователската дейност

От представените документи се констатира, че кандидатът за академичната длъжност „доцент” участва в обявения конкурс със следните публикации:

☞ **Монографии** – 5 бр., от които едната е самостоятелен труд, обсъден на заседание на катедра „Счетоводна отчетност”. Монографичният труд в обем от 192 стандартни страници е със заглавие „Актуални въпроси на организацията и технологията на счетоводството в малките предприятия” и е издаден в поредицата на Библиотека „Стопански свят” на АИ „Ценов”, Свищов през 2016 г. Той е посветен основно на организацията и технологията на счетоводството в малките предприятия. Известно е, че те имат различни аспекти и в този смисъл научно изследване, посветено на критичен анализ на организацията на счетоводството и формулиране на възможности за моделирането на едностранното и двустранно счетоводно записване е винаги актуално, най-малко в практико-приложна насока.

Кандидатът има участие в 4 монографии, разработени съвместно от български и руски автори, и издадени съответно в двете страни на български и руски език. Авторското участие в тези монографии е в обем от 53 стандартни страници. Най-общо те са посветени на: счетоводното отчитане на финансиранията от европейските фондове; счетоводните аспекти на преобразуването на предприятия; нови моменти при изготвянето на финансови отчети с общо предназначение; и счетоводното отчитане на бизнес комбинациите.

☞ *Студии в специализирани научни издания.* От представения списък с публикации, представени за рецензиране се установява самостоятелно и съвместно участие в 5 студии. Една от тези студии, посветена на информационното осигуряване на бизнесоценката при приватизацията е авторска и е публикувана в Юбилеен алманах: Научни изследвания '96. Т. 2 Счетоводство. Останалите 4 студии са резултат от разработване на съвместни изследователски проекти и са публикувани в Алманах научни изследвания на СА „Д. А. Ценов“. Общо участието на автора в студии, публикувани в специализирани научни издания се измерва в обем от 67 стандартни страници.

☞ *Научни статии, в т. ч. в чуждестранни специализирани издания.* Общият брой на статиите е 14, от които 12 са самостоятелно написани и 2 в съавторство. Публикувани са в чуждестранни (украински) специализирани издания (4 бр.), реферирани издания (2 бр.) и в специализирани български издания – 8 бр. Общият обем на публикуваните статии възлиза на 121 стандартни страници, от които 24 на чужд език.

☞ *Участия в чуждестранни и национални научни форуми със самостоятелни доклади или доклади в съавторство.* На тези форуми гл. ас. д-р Диана Крумова е участвала с 11 самостоятелни доклада, от които 2 в чужбина (Украйна и Молдова). Общият обем на докладите е 86

стандартни страници, в т.ч. стандартни страници на чужд език – 10 страници.

☞ *Участия в изследователски проекти.* След защитата на докторска дисертация гл. ас. д-р Диана Крумова е участвала в 2 изследователски проекта, основно посветени на проблеми от счетоводен характер. Резултатите от проведените изследвания са намерили израз в съвместни публикации с други автори, като по този начин са станали достояние на по-широк кръг читатели.

Представеният списък на публикациите е в съответствие с възприетата за тази цел стандартна класификация. Съдържанието на публикациите се вписва в контекста на обявения конкурс.

За участието в настоящия конкурс кандидатът представя публикации, които в количествен и съдържателен план са достатъчни за удовлетворяване на изискванията (отразени в нормативи и количествени показатели) в тази област. Те доказват качествата му да търси предизвикателствата в научните изследвания, да използва подходящи съвременни подходи и методи при изясняването на теоретични и практико-приложни въпроси от областта на счетоводството.

6. Характеризиране на научните приноси

Представените публикации дават възможности научните приноси да се групират по следния начин:

а) оценка на приносните моменти в монографичния труд „Актуални въпроси на организацията и технологията на счетоводството в малките предприятия“, с който се кандидатства в настоящия конкурс. Тя се свежда до следното:

☞ Изследвани са теоретичните основи на организацията на счетоводството в малките предприятия, възможностите за моделиране на едностранното и двустранното счетоводно записване, както и основните

положения и предимства на технологията на автоматизирано дву-странно и едностранно счетоводно записване в малките предприятия.

↳ Предложено е разработването на конкретни модели за организация на счетоводството да се извършва диференцирано – при различна технология на обработка на данните, при текущото и периодичното отчитане, както и при едностранно и двустранно счетоводно записване.

б) приносните моменти в останалите публикации могат да се определят като:

↳ *приноси с теоретичен характер*, имащи отношение към обогатяване на съществуващите знания в областта на счетоводната теория (1.2; 4.2; 5.11; 6.10);

↳ *приноси с теоретико-методологичен характер*, които се отнасят до изследване на проблеми, отнасящи се до различни дейности и обекти на счетоводното отчитане – финансираня, преобразуване на предприятия и бизнес комбинации, несъстоятелност и ликвидация на предприятия; създаване на плододаващи трайни насаждения; калкулиране себестойността на селскостопанската продукция и др. (1.2; 1.3; 5.8; 5.12; 5.14; 6.2; 6.4. 6.10);

↳ *приноси с практико-приложен характер*, отнасящи се до конкретни решения и препоръки за счетоводната практика и до възможности за нейното усъвършенстване (1.4; 5.4; 5.6; 6.3; 6.5);

Трябва да се отбележат и публикациите, в които разработваните въпроси имат учебно-методичен характер, отнасят се до обучението и преподаването на счетоводните дисциплини във висшето училище. В случая става дума за учебници и учебни помагала по дисциплините „Счетоводство на нефинансовите икономически групи“, „Финансово счетоводство“ и „Управленско счетоводство“ (2.1; 2.2.; 2.4.).

7. Академична известност

Според представените справки за цитиранията на кандидата се констатира, че са посочени 72 произведения (книги, дисертации, публикации от периодичните издания и сборници от конференции), в които като автор участва гл. ас. д-р Диана Крумова.

Тя има участие в различни колективи, които са разработили и издали утвърдени учебници и учебно-методични материали в областта на счетоводството, финансовото счетоводство и управленското счетоводство. Именно това спомага в значителна степен за нейната академична известност и популярност.

8. Допуснати слабости, критични бележки и препоръки

Позволявам си да направя някои препоръки, които се отнасят до бъдещите проекти в научноизследователската работа на кандидата. Основно те се изразяват в следното:

↪ В някои от представените за рецензиране публикации се наблюдава повторение по отношение на разработваната тематика и изследваните проблеми. Това е основание да се препоръча на кандидата да разшири периметъра на изследователските си интереси.

↪ Да насочи вниманието си към изследване на съществени за счетоводната теория проблеми.

Убедена съм, че гл.ас. Диана Крумова притежава потенциал за успешното реализиране на тези препоръки.

9. Обобщена оценка

Въз основа на направената оценка на учебно-преподавателската работа и научните изследвания на гл.ас. д-р Диана Крумова, може да се направи изводът, че са изпълнени съответните нормативно определени количествени и качествени изисквания.

Кандидатът отговаря на всички изисквания за получаване на академичната длъжност „доцент”. Това ми дава основание с достатъчна убеденост да предложа на уважаемите членове на научното жури и на Факултетния съвет на факултет „Стопанска отчетност” да гласуват за присъждане на гл.ас. д-р Диана Крумова академичната длъжност „доцент” по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност: Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (Счетоводство).

Свищов, 03.04.2018 г.....Член на научното жури:.....

.....(доц. д-р Росица Симеонова)